

Zápis ze setkání Poradního výboru pro sběr dat o závislostech

Datum: 15. října 2024 (online), 14,00-15,00h

Přítomni: Hana Fidesová (KAD), Jakub Hovorka (MŠMT), Alice Ostruzzková (MF), Jiří Richter (APAS), Ivana Olecká (MSP), Jonáš Lučný (VS ČR), Zuzana Buriánková (SÚKL), Eva Heisslerová (MPSV), Miriam Bellofattová (SZPI), Martin Dolejš (UPOL), Miroslava Skývová (SZÚ), Zuzana Křenková (NPC), Alexandra Řeháčková (GŘC), Pavla Chomynová (NMS), Zuzana Dvořáková (NMS), Kateřina Grohmannová (NMS), Barbora Orlíková (NMS)

Program:

1. Informace o revizi členství v Poradním výboru pro sběr dat o závislostech
2. Projednání Zprávy o nelegálních drogách v České republice 2024
3. Informace o přípravě Zprávy o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2024

Na úvod setkání P. Chomynová (vedoucí NMS) přivítala nové členy Poradního výboru (PV) a informovala členy o proběhlé revizi poradních a pracovních orgánů Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti a doplnění členství v pracovních podskupinách Výboru zástupců resortů a institucí (VZRI) a Poradním výboru pro sběr dat o závislostech.

Dále s ohledem na aktualizované složení Poradního výboru představila informační balíček zpráv v oblasti závislosti, schválený vládou v r. 2021, aktuální plán přípravy zpráv v oblasti závislosti pro r. 2024 a postup jeho realizace – dne 29. 2. 2024 byla Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti předložena *Zpráva o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2023* a *Zpráva o alkoholu v České republice 2023*. V dubnu 2024 byla Radě vlády předložena *Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2023* (hlasování formou per rollam), která byla následně předložena pro informaci vládě ČR na jednání 22. 5. 2024. V červenci 2024 byly dále Radě vlády předloženy *Zpráva o hazardním hraní v České republice 2024* a *Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2024* (hlasování formou per rollam). Všechny zprávy jsou po jejich schválení či projednání zveřejňovány na webových stránkách NMS <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/> a také na stránkách Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti <https://vlada.gov.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/rada-vlady-pro-koordinaci-politiky-v-oblasti-zavislosti-196551/>.

V r. 2024 jsou zpracovávány všechny tematické zprávy (6 zpráv) a *Souhrnná zpráva o závislostech*. NMS informovalo, že s ohledem na počet zpráv zpracovávaných každoročně, dochází k omezení rozsahu jednotlivých tematických zpráv.

Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2024 byla rozeslána členům Poradního výboru k připomínkám dne 9. 10. 2024. Oproti verzi Zprávy zaslané jako podklad pro jednání PV byla doplněna a aktualizována podkapitola 1.3 Rozpočty a financování. P. Chomynová informovala PV o provedené revizi uváděných výdajů na politiku v oblasti závislosti za r. 2023 z důvodu velmi rozdílného způsobu vykazování výdajů na oblast snižování poptávky (tj. výdajů na prevenci, minimalizaci rizik, léčbu a následnou péči) a výdajů na oblast snižování nabídky (tj. výdajů na prosazování práva). Prezentovány

jsou tedy pouze výdaje na: prevenci v adiktologii, adiktologické služby minimalizace rizik, ambulantní a rezidenční léčbu a následné péči, koordinační a výzkumné aktivity a záchytné stanice.

P. Chomynová v hlavních bodech představila PV hlavní zjištění *Zprávy o nelegálních drogách v České republice 2024*. Zpráva shrnuje aktuální situaci a vývoj v oblasti legislativy a politiky, uvádí výsledky studií zaměřených na rozsah a vzorce užívání nelegálních drog, popisuje zdravotní a sociální dopady, shrnuje situaci a změny v oblasti prevence, léčby a snižování rizik, popisuje vývoj drogové kriminality a aktuální trendy na drogových trzích. Zpráva oproti předchozím rokům obsahuje také samostatnou speciální kapitolu, která je věnována užívání látek, které jsou svými účinky blízké nelegálním drogám, ale nejsou, nebo ještě v r. 2023 nebyly, v ČR regulovány, jako jsou např. kratom, HHC a CBD produkty. Uvedené informace byly aktualizovány o nová data a informace za r. 2023 a tam, kde jsou dostupné aktuální informace, také za období do října r. 2024. Následně byly diskutovány konkrétní připomínky členů Poradního výboru.

J. Richter (APAS) upozornil na nedostatek času pro připomínkování zprávy a zároveň navrhl možnost zasílání jednotlivých tematických zpráv po kratších částech.

P. Chomynová reagovala, že příští zprávy se pokusí NMS zaslat po jednotlivých kapitolách, resp. blocích. Zároveň uvedla, že nyní je vždy tematická zpráva odeslána jako celek až po redakčních úpravách a kontrole uvedených informací napříč celou zprávou.

M. Dolejš (UPOL) navrhl přeložit souhrn zprávy do angličtiny a zpracovat do zprávy. Dále nabídl spolupráci k vytvoření databáze dostupných bakalářských, diplomových a disertačních prací zaměřených na problematiku užívání návykových látek.

P. Chomynová uvedla, že souhrny jednotlivých zpráv v angličtině jsou publikovány samostatně na internetových stránkách NMS (<https://www.drogy-info.cz/en/publications/annual-reports/>). Informovala členy PV, že v současné době jsou v tematických zprávách uveřejňována primárně data z mezinárodních a národních studií, statistik a registrů, na zpracování studentských prací do zpráv nemá NMS kapacitu s ohledem na množství každoročně zpracovávaných zpráv.

Před jednáním PV obdrželo NMS připomínky v písemné podobě od Vězeňské služby ČR k datům o infekčních onemocněních mezi uživateli drog ve věznicích, které byly před jednáním PV zpracovány.

Závěr

P. Chomynová připomněla termín pro zaslání písemných připomínek ke *Zprávě o nelegálních drogách* do 18. 10. 2024, stanovený při rozesílání zprávy. Po zpracování návrhů na úpravu zprávy bude revidovaná verze zprávy předložena Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí na jednání dne 7. 11. 2024. Revidovaná verze zprávy bude rovněž pro informaci zaslána členům Poradního výboru.

Vzhledem k aktualizovanému složení Poradního výboru bude členům výboru zaslán také aktuální statut Poradního výboru pro sběr dat o závislostech (zastoupené resorty a instituce) a Národní akční plán informačního systému v závislostech (NAPISZ), který popisuje hlavní aktivity a priority činnosti NMS na období 2024–2026.

Na příštím setkání Poradního výboru bude projednána *Zpráva o problematice užívání psychoaktivních látek v České republice 2024*. Předběžně je setkání plánováno na konec listopadu 2024.

Zapsala: Z. Dvořáková, 2024-10-29, schválila: P. Chomynová, 2024-10-31